

Hegjelen hetenkint kétszer
szombán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Főter 9 szám

Telefon: 42. szám.

Észirátokat nem adunk vissza.

Kyllitérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden sor után
2 fill. Petít befűknél nagyobb, svagy
disztribúttal, vagy keretel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknél árkedvesmény.

Matolai Etele.

— máj. 13.

Zemplénavarmegyének nagy
halottja van. Matolai Etele meg-
tért őseihez.

Közel háromnegyedszázados
közpályát futott meg, amelynek
nagy részét szülő vármegyéjének
szolgálatában töltötte el.

A kor, amelyre az ifju, a férfi
és az aggastyán munkássága esett,
a nagy század volt, amely magá-
ban foglalta a nemzet ébredését,
a léteért és szabadságáért vívott
dicsőséges harcot, a súlyos szen-
vedéseket, majd a nemzetkon-
szolidáló terhes munkát, a nagy
alkotásokat, jeleit a nemzet örök-
ifjúságának s amikor lejáróban
volt az idő, amely egy nemes
életnek adatott, megérte nemzete
példátlan dicsőségét, hogy sulya
számottevő a világhatalmak mér-
kőzésében, hogy csodás vitézsége
szinte turragyogja ezredéves tör-
ténelmünket, hogy az annyi vér
és köny által megszentelt föld, a
hősök temetője viránya lézen a
boldog nemzedékeknek, akik majd
boldog jólétben folytathatják a
munkát, a melyet annyi vérziva-
tar akadályozott meg.

Ritka embernek adatott mind-
ezeket csak átélni is, felettébb
kevés azok száma, akik a nagy
század minden munkájából ki-
vették részüket.

Hetven év küzdelme!

Nagy emberek kiváltsága,
hogy jóformán nem vénülnek
meg s ha a test roskadozik is, a
lélek örökifju marad. Kevés ta-
lálób példáját láttuk ennek, mint
amelyet Matolai Etele nyújtott.

A nagy országgyűlési ifjuság
egyik lelkes tagja, aki élesíti a
szent lángokat s már akkor is
egy korszakalkotó ember oldalán
komoly hivatást teljesít. Majd a
fékezhetlen tettvágy által sarkal-
va a fegyverrel küzdők sorába
lép, ahol érdemesnek bizonyul
felelősségteljes feladatokra s mi-
ként Xenophon, nemcsak harcol,
hanem megírja a harcok történe-
tét is. Küzd, fárad, a szörnyű éj-
szakában, amely a dicsőség nap-
jára borult, törhetetlenül bizik a
virradatban, amelyet a történelmi
erők kérelhetetlenségénél fogva
elmaradhatlannak hisz s amint
szabad a versenypálya, minde-
nütt ott van az első között. Tett-
vágyát, hatalmas munkaerejét,

klasszikus és korának modern
műveltsége egyaránt hatványoz-
ták. Lelkének nemes zománcán
ott ragyog a humán műveltség min-
den szinompája s szellemét Virgil,
Horác, Beranger, Dante, Molier,
Göthe, Macaulay, Carlyle Viktor
Hugó remekei táplálják. Nemes
hevületének kohója a történetu-
dás megértő szellemének, a nagy
francia forradalom által inaugu-
rált demokratikus szellem.

Nemcsak a vármegyében küz-
dötte fel magát az első helyre,
hanem polgártársai méltó nagy-
rabecsüléséből az ország tanácsába
is szóhoz jutott, ahol mindenkor
a közfigyelem és komolyanvétel
tüntették ki felszólalásait.

Ritka példáját láttuk annak,
hogy az érdem tülekedés nélküi
is osztatlan elismeréssel törhet
magának utat az érvényesülés
felé azon pályán, ahol more pat-
rio legtöbbször a nexus és a kö-
nyök kölesönöznek az emelke-
désnek szárnyakat.

Matolai Etele nagy volt öreg-
ségében is. Ami a legtöbb em-
bert energiájában támadja meg,
az őt mintha új tevékenységre
sarkantyuzta volna s a helyett,
hogy erőt veit volna rajta a mu-
landóság melancholiája, szinte fia-
talos hevülettel lépett a küzdők
sorába, akik közül pedig az idő-
sebbek is fiai lehettek volna.

Élete szép, harmonikus és si-
kereiben gazdag volt. De lelke-
ben azon tudattal térhetni a hal-
hatatlanságba, hogy nemzete nem-
csak diadallal verte vissza a leg-
szörnyűbb támadást, amely léte-
lét fenyegette, hanem egy szebb,
jobb és boldogabb jövő felé ha-
lad és tudni azt, hogy ezekben a
boldogító sikereken az ő nemes
életének a tevékenysége is té-
nyező volt, hogy nem hiába élesze-
tette a haza és eszmények sze-
retetének vesta-tűzét, — bizo-
nyára a legnagyobb jutalom, ame-
lyet csendes sirjában is érezni fog.

Dr. Kossuth János.

* * *

A kora reggeli órákban villám-
gyorsan terjedt el a hír, hogy vár-
megyénk nagy alakja örökre lezárta
szemét. A középületekre azonnal ki-
tették a gyászlobogót. A vármegyei
törvényhatóság természetesen a maga
nagy halottjának tekinti Matolai Ete-
lét s Dókus Gyula alispán azonnal

megtette az intézkedéseket a nagy
halott legméltóbb eltemetése iránt.
A temetés vasárnap délután 4 órára
lett kitűzve.

Dr. Orbán Kálmán h. polgármes-
ter azonnal rendkívüli közgyűlésre
hívta össze a képviselőtestületet. A köz-
gyűlés tegnap délután folyt le. A h.
polgármester megható, szép szavakkal
parentálta el a város diszpolgárát. A
beszédet a közgyűlés egész terjedel-
mében jegyzőkönyvbe iktatta.

Ezután Kincsesy Péter, Hönch
Dezso, dr. Székely Albert, Hericz
Sándor, dr. Klein Károly, Domján
Elek és Kérészy Gyula áldoztak ke-
gyeletes szép szavakkal az elhunyt
nagy emlékének s egyben számos irá-
nyu indítványt tettek emlékezetének
megőrkítésére. E végből a részletes
megállapodásokat egy szűkebb körű
bizottságra bízták.

A temetése a város nevében a
h. polgármester fog beszélni.

Zemplénavarmegye közönsége volt
alispánjának halála alkalmából a kö-
vetkező gyászjelentést adta ki:

Zemplénavarmegye közönsége,
tiszviselő kara és összes alkalmazotta
mélyszéges fájdalommal jelenti, hogy

zolta és nagyszalátnyai

MATOLAI ETELE

e vármegyének évek hosszú során át
volt alispánja, a sátoraljaújhelyi vá-
lasztó kerület egykori országgyűlési
képviselője, 48-as honvéd százados,
Sátoraljaújhely r. t. város diszpolgára
sib., hótiszta lelkét a Mindenhatója f.
hó 11-én visszavette magához.

Akkor állott először e vármegye
szolgálatába, midőn ősi alkotmányunk
ujjalkotását a magyar történelem
örökemlékezetre méltó nagy államfer-
fiak az elmúlt század derekán munkába
vették. Soha tisztább, fenségeseb lán-
gok nem égtek a hazaszeretet oltá-
rán, mint ebben az időben. Ez a szent
tűz lángolt fel az ő ifju lelkében is
és világító szövétnékül ott maradt a
Mindenható kegyelméből kivételesen
hosszu közpályájának és még hosz-
szabb életének egész folyamán. Sza-
badság, állami függetlenség, önkor-
mányzat jelszavával lépett a közélet
porondjára és hű maradt ezekhez az
eszmékhez mindhaláláig. Sohasem ké-
telkedett a nemzet nagy igazságainak
eljövendő győzelmében és ereje fogy-
tán is hűségesen, következetesen dol-
gozott e győzelem utjainak egyenge-
tésén.

Mint a vármegye első tiszviselője
rajongó féltékenységgel őrizte önkor-
mányzati jogainkat, nem volt előtte
gazdag és szegény ember, nem volt
hatalmas és ügyefogyott, az ő fenkolt
lelke egyenlő szeretettel karolta fel
mindenkinek ügyét. Távozásával egye-
temes bánat, kegyelet és hála ébred
azért e vármegye minden fiának lel-
kében és mély gyászba borulva kér-
jük a Mindenhatót: adjon Néki örök
nyugodalmat, s megpróbáltatásoknak
kített Hazácnak hasonló Nagy fiakat.

Nagy eredményű működése teré-
ről a vármegye székházából 1916. évi
május hó 14-én d. u. 4 órakor fog-
juk utolsó útjára elkísérni.

Sátoraljaújhely, 1916. május 12.

A halogatókhoz.

— máj. 13.

A hadikölesön jegyzésére szánt
időtartamnak első fele lezárult. Az
összegyűlt hírekből ítélve, elég ked-
vezően. Nagy és kis jegyzések kö-
rülbelül abban az arányban történtek,
mint a harmadik hadikölesön jegy-
zési időtartamának első szakában.
Bankok, cégek, nagybirtokosok csak-
ugy, mint a kisemberek egész töme-
ge, lelkesedéssel és áldozatkészséggel
emelik a nemzeti kölesön sikerét s
különösen az egyházi vagyon imponál
ezt is az aláírt milliók között. —
Érdekességével tarkítja az összegyűlt
hírek szinompáját az a közlés, hogy
a Debreczenben internált idegen alatt-
valók is tömörültek s a kényszerű
vendéglátás emberies jóbanásmódját
azzal iparkodtak meghálálni, hogy ön-
ként, jószántukból egymaguk tizezer
koronán felül jegyeztek magyar hadi-
kölesönt. Tehát még az ellenségeink
országából való félfogoly polgárok is
éreztek, hogy tartoznak valamivel ön-
nek az országnak, mely őket, bár a
hadijog alapján megnyirbait szabad-
ságuk korlátozása árán, de a háboru
kezdete óta mégis eltartotta. Még ha
önzően cselekedtek volna is, akkor is
bizonyára arra gondolhattak, hogy
szerény jegyzésükkel ők is közelebb
hozzák a rájuk nézve óhajtott béke
napjainak eljövételét. Mindenesetre
szép, megható és nobilis cselekedet
volt.

Az ilyen fénypontok mellett azon-
ban, sajnos, még mindig akadnak ár-
nyékfoltok is. Hírek vannak arról,
hogy a lakosság vagyonosabb részé-
ből és a kisemberek közül is még
mindig nagy számmal vannak olya-
nok, akik kerülik az aláíró asztalokat.
És ezek ellen egyre nagyobb a fel-
zudulás mindenfelé. Egyre hangosabb
a követelkezés, hogy az ilyen késele-
döket vagy távolmaradókat még presz-
szíóval, erőszakkal is kényszeríteni
kell kötelességük tudatának felébresz-
tésére.

Mi is azt dörögjük tehát süket-
séget tettető füleikbe, hogy ne vár-
janak az utolsó napig, ne várjanak
addig, míg a közvélemény nyomása
kopogtat ajtaikon s a végítélet angya-
lának ujjával iratja házaik falára a
kárhóztatás örökre megszégyenítő sza-
vait:

Pellengérré az ilyen hazaárulókkal!

— Adakozzunk az elesett hősök
özvegyei és árvái javára! Hadse-
gélyző Hivatal főpénztára, Képviselő-
lőház.

*

Hol maradnak a tavaszi nagy offenzívák?

- máj 13.

Ma már kifelé megyünk a tavaszról, de az ugynevezett tavaszi nagy offenzívák sehol nem halunk, ilyen offenzívákat sehol nem látunk. Mi ez? Belefáradtak volna a hadviselő felek a küzdelembe, vagy pedig arra az offenzívára, amely katonailag is megfogható a döntést, még nincsenek felkészülve? Meg kell jegyeznünk, hogy cél tekintetében nagy különbség van a központi hatalmak és az ántánt nagy offenzívája között. A központi hatalmak offenzívájának ugyanis az a célja, hogy a katonai döntést kieroszakolja, mert csak katonai döntés hozza meg a békét. A központi hatalmak katonailag óriási fölényben vannak ugyan, de még nincsenek abban a helyzetben, hogy a békét diktálhassák, vagy legalább abba a meggyőződésbe kergethessék bele az ántánt-hatalmakat, hogy: na most már ugyis hasztalan minden, reménytelen a küzdelem, tehát kössük meg a békét. Ebben a katonai inferioris helyzetben még nincs az ántánt, sem Franciaország, sem Oroszország, Angliáról nem is beszélve s így a központi hatalmak nagy offenzívája azt a katonai célt szolgálja, hogy ilyen reménytelen katonai helyzetbe hozza — a központi hatalmak részéről, abban a reményben, hogy ez aztán meg is hozná a békét.

Ellenben az ántánt nagy offenzívája nem a katonai döntést szolgálja, hanem csak azt a célt, hogy a németeket Belgiumból és Franciaország északi részéből kiverjék, Orosz-Lengyelországot és Kurlandot visszafoglalják, a Balkánon pedig Szerbia és Montenegró statusquoját visszaállítsák. Azonban ez a földrajzi statusquo helyreállítása ma már katonailag ugyszólván teljesen lehetetlen s így az ántánt nagy offenzívája ezen a téren döntést nem is hozhatna. Az efféle döntés, a mi véleményünk szerint az ántánt részéről katonailag többé be nem következhetik, de a reményt azért mégsem adják fel, hogy egy hosszabb, esetleg évekre tartó háborúban mégis bekövetkezik. Amde, hogy súlyos katonai helyzetükön az ántánt mégis javítsa és a jövődöbéli katonai döntést egy offenzívával már most előkészítse: mégis készülni kellene neki a katonai tavaszi nagy offenzívára.

De ehelyett mit látunk? Azt látjuk, hogy sem Franciaország, sem Angolország, sem Oroszország — Olaszországról, amely katonailag teljesen lehetetlen helyzetben van, nem is beszélve — még csak készülődést sem tesz a tavaszi nagy offenzívára. Igaz, hogy ennek az az oka, mert az oroszok márciusi offenzívája a vilnai fronton összeomlott, a franciák pedig azt a hadseregüket, amivel a tavaszi nagy offenzívát akarták volna végrehajtani, kény-

telenek voltak a verduni fronton vetni, hogy megállítsák a németek előnyomulását. Ilyen körülmények között az ántánt részéről tavaszi nagy offenzíva nem is fog bekövetkezni,

A VILÁGHÁBORÚ.

(A sajtóiroda hiteles távirati jelentései).

Fokozott harcok Volhyniában.

Visszavertük az olaszok támadásait

Budapest, máj. 12.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Orosz hadszíntér:

A fokozott harci tevékenység a volhyniai arcvonalunkon tovább tart. Lényeges esemény nem történt.

Olasz hadszíntér:

A tüzérségi harcok vállalkozó heveséssel folynak tovább. Az ellenségnek a Mrzli-Vhr ellen intézett két támadását visszavertük.

Délkeleti hadszíntér:

Változatlanul nyugalom.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökeinek helyettese.

Az angolok állásait Hulluchnál elfoglaltuk.

Berlin, máj. 12.

A német nagy vezérkar jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A Hulluch melletti Hohenzollen-erődtől délkeletre, pfalzi zászlóalj az angol állás több vonalát rohammal elfoglalták. Eddig 127 sebesületlen foglyot szállítottak be és több gépfegyvert zsákmányoltak. Az ellenség ezenfelül jelentékeny véres veszteségeket szenvedett, különösen egy eredménytelen ellentámadása alkalmával.

Az Argoneokban a franciáknak a Fille Morte ellen lángszórók felhasználásával intézett támadása megihusult.

A Maas-területen mindkét oldalon élénk volt a tüzérségi tevékenysége. A franciáknak a Triaumont-erdőben történt gyenge támadási kísérletétől eltekintve, említésre méltó gyalogsági tevékenységre nem került a sor.

Keleti hadszíntér:

Egy német repülőgépra Horodzieja vasuti állomást, a Kraschin—Minks-i vonalon bőségesen bombázta.

Balkáni hadszíntér:

Lényeges esemény nem történt.

A legfőbb hadvezetőség.

A sárospataki főiskola.

Irta: Péter Mihály.

III.

Helyes volt-e a felfogásunk, az ezrek és ezrek bizonyítják, akik a felső osztályaitól kikerülve, a nemzeti művelődésnek harcosai válnak. Micsoda boldog tudat volt az a kálvária magyar népre nézve, hogy nekik van egy főiskolája, ahova beküldi őket egy öltő ruháskával, egy kis batyúval és kijön onnan mint pap, tanár, ügyvéd. A nemzetnek hány osztályos embere került ki Sárospatakról, aki különben a föld porában marad volna! Kicsi jelentőségű dolog ez? Milyen a tanári kar is érezni látszik, hogy nem az, mert különben ő, aki megvált a milliókat s ezeket a nevelés szolgálatában semminek lenni állítja a nagyobb városok által nyújtott egyetemes jóval szemben, mikor a főiskola akadémiájának Miskolcra helyezését javasolja, csodálatosan mégis Miskolcra város áldozatkészségére apellál. De vajjon pótolhatja-e Miskolc város áldozatkészsége azt, amit a nagy alapítók évszázadokon keresztül teremtettek? Mert arról ugyebár szó sem lehet, hogy az alapítványokat Miskolcra vigyék? Ezek a sárospataki főiskolának adatai, arról nem is beszélve, hogy a könyvtár is a sárospataki főiskoláé.

Én nem vonom kétségbe azt, hogy a tanári kar az emlékiratában foglaltakat meggyőződéssel írta, de mégis egy helyen elárulja, hogy bizonyos számítás is vezet. Azt mondják, hogy a Sárospatakról áthelyezett akadémia magva lehet majd egy Miskolcon felállítandó prot. egyetemnek. Én ez a mai felekezeti viszonyok mellett nem hiszem el, legfeljebb annyit, hogy az akadémiának Miskolcra vitelével Miskolc városa felvehetné a versenyt egy állami egyetemért, mert gimnáziuma van, két karu akadémiajaléna. De kérdem, mit nyerne a ref. egyház a tiszáninneni egyházkerület, ha ez a törekvés, mely nagyon is problematikus, célhoz jutna? Miskolc városa, az nyerne. A tiszáninneni ref. egyházkerület azonban csak veszítené, mert oda volna akadémiaja, beolvadna az állami egyetembe. Én egy ref. főiskolát nem akarnék feláldozni azért, hogy Miskolcra állami egyetem legyen.

Végül a sárospataki akadémia Miskolcra helyezését elsorvadónak maga a sárospataki főgimnázium is oly szoros összefüggés van ott az akadémia és gimnázium között. A legfőbb szülő azért is viszi a gyermekét Sárospatakra, mert tudja, hogy ott a többi jóéremény mellett valami esodul-csppen a legatusi intézmény révén is, a nagy diák a kis diákok elviszi magával ünnepre; továbbá azért is, mert ahol akadémikus ifjak vannak, ott nevelő is bőven akad s nekik kell aggódnia a felett, kire bízta fejlődő gyermekét. Ha a szülő ettől is elesnék, egy okkal több arra nézve, hogy más iskolába küldje fiát. Nem sorvadna-e el hát ez okból is a gimnázium is? Már most mérlegelték-e a tanár urak azt, hogy ha megszűnnék, vagy csak összezsugorodnék a pataki főgimnázium, mi várna a tiszáninneni egyházkerületre; hiszen a pataki főiskola a kerületnek majdnem a közepén fekszik. A kerület nagyobbik felénélkülözne egy ref. gimnáziumot. Micsoda kihatása volna annak a felvidék protestantizmusára, azt el se lehet mondani. A rom. katolikusok mintegy ellensúlyozásul, minden prot. gimnázium mellé állítanak egy kat. gimnáziumot: mi reformátusok az egyetlen gimnáziumot is veszni hagyjuk? Nem sorvadna-e el a felvidék reformátussága is?

Írásomnak, miként hallottuk, az a címet adtam: Indokolt-e a sárospataki akadémiai tanárok állásfoglalása a főiskola akadémiájának Miskolcra való áthelyezése tárgyában? E felvetett kérdésemre megfélemlen aképpen, hogy nem indokolt sem a bernevelés, sem a bazaros nevelés.

ki főiskola.

Mihály.

felfogásuk, azt
yítják, akik a nép
erülve, a nemzeti
sáivá váltak. Mi-
volt az a kálvi-
nézve, hogy neki
hova beküldi fia-
, egy kis balyu-
miót pap, tanár,
nek hány oziplo-
sospatakról, aki
ban marad vol-
ü dolog ez? Maga
ni látszik, hogy
ben ő, aki megvati
et a nevelés szol-
k lenni állítja a
al nyújtott egyéb
a főiskola aka-
ra helyezését ja-
a mégis Miskolc-
gére apellál. De
Miskolc város ál-
amit a nagy ala-
keresztül terem-
nyebár szó sem
pítványokat Mis-
ek a sárospataki
arról nem is be-
vtár is a sáros-

kétségbe azt, hogy
ékiratában foglal-
ól írta, de mégis
hogy bizonyos
zt mondják, hogy
elyezett akadémia
egy Miskolcon
yetennek. En ezt
viszonyok mellett
jebb annyit, hogy
skolozra vitelével
vehetné a versenyt
ért, mert gimnáz-
akadémiája lenne.
erne a ref. egyház,
házkerület, ha ez a
gyon is problema-
Miskolc város, a
nenni ref. egyház-
ka vesztene, mert
ja, beolvadna az
En egy ref. főisko-
ldozni azért, hogy
egyetemre legyen!
pataki akadémia-
sével elsorvadna
i főgimnázium is,
és van ott az aka-
között. A leg-
viszi a gyermekét
tudja, hogy ott a
ellett valami cso-
asi intézmény ré-
a kis diákok el-
pre; továbbá azért
emikus ifjak van-
őven akad s nem
tt, kire bizza fej-
a szüle ottól is
több arra nézve,
küldje fiát. Nem
z okból is a gim-
st mériegelték-e a
ha megszűnnék,
orodnék a pataki
ra a tiszáninneni
ezen a pataki fő-
majdnem a közle-
let nagyobbik fele
gimnáziumot. Mi-
ga annak a felvi-
sára, azt el sem
m. katolikusok,
átlan, minden prot.
itanak egy kath.
reformátusok az
ot is veszni hagy-
na-e el a felvidék
ont hallottuk, ezt
okolt e a sáros-
nások állásfoglal-
demiájának Mis-
ezése tárgyában?
mre megféleltem
indokolt sem em-
bazafias nevelés

szempontból, jogi szempontból pedig
egyenesen kivihetetlen. Előttém nem
precedensek a döntők, melyekre az
akadémiai tanárok hivatkoznak, én a
kérdést magának a sárospataki főis-
kolának, az egyháznak és a nemzet-
nek szempontjából bírálok el. E fő-
iskolát nem az egyházi érdek, jogi
érvek Sárospatak városához kötik. A
prot. hagyományos nevelési rendszer-
rel is ellenkezik a tanárok álláspontja,
melynek mindig az az abécéje, hogy
inkább egyszerű, kevesebb igényű, de
tartalmas s nem felszínes embereket
neveljünk. Hiszen szál a felfogással,
hogy a sárospataki főiskolát igénytel-
len kerete miatt kell Sárospatakról
elvinni, hadjáratot lehetne indítani az
egész protestantizmus ellen, mely ma-
ga is szerény keretek között él, had-
járatot külsőleg igénytelen papjai,
templomai miatt stb. Kútöbönben is a
tanári kar tultott az egyházkerület ál-
tal kitűzött célon. Az egyházkerület
arra hivat fel őt, hogy adjon javas-
latot a sárospataki főiskolára nézve,
a reformáció 400 éves megőrkítésével
kapcsolatban. Mindenki azt várta,
hogy a főiskola fejlesztésére nézve fog
javaslatot benyújtani. Ha a tanári kar
feltárja a hiányokat, ha elmondja azt
a közismert bajt, amit mindnyájan
érezünk, hogy nincs internátus, e miatt
a fegyelmelés akadályozva van s e
miatt némelyek nem viszik a fiaikat
Sárospatakra; ha benyújt egy javas-
latot az iránt, hogy sürgősen fel kell
már állítani az egész főiskolára a terv-
be vett internátust, melynek már a
telke is meg van véve, az építési költ-
ségeknek kieszközölése végett a mi-
nisterhez küldendő deputáció is meg
van választva; ha azt mondja, mint
mondja is az Emlékiratban, hogy mily
előnyös az internátusi rendszer Ko-
lozsvárt, Budapestben, nosza állítsuk
hát fel s tanuljunk azokból, amelye-
ket tapasztaltunk a jogászotthonnal
kapcsolatban, amelyeket nem akarok
itt fejtegetni: — akkor a tanári kar
Emlékiratát a tiszáninneni egyházke-
rület s a hazai közvélemény is hoz-
sánnával fogadja volna, így legfel-
jebb megütközött rajta.

Összegezem hát felfogomást. En
az akadémiát jó helyen látom Sáros-
patakon tanulmányi, nevelési szem-
pontokból, Sárospatakról való átvite-
let jogi, kegyeleti érdekekből helyto-
lanitem; ezért az akadémiai tanárok
álláspontját nem osztom, a jogakadé-
miára nézve várakozó álláspontra he-
lyezkedem még, de mindkét fakultás-
nak minden módon pl. internátusok
felállítására és az anyagi források meg-
szerzése mellett, a fenntartásukra szá-
vazok; legvégső esetben pedig, ha
t. i. állami beavatkozás folytán eltö-
röltetnék a sárospataki jogakadémia,
bár fájó szívvel, még ebből is inkább
belenyugodnám, mint a teológiai-
is az átvitelébe, mert én a teológia
Miskolcra vitelével a lelkesképzést
ott sem láthatnám kedvezőbbnek,
mint Sárospatakon; sőt az áthelye-
zéssel veszélyeztetve látnám a főgim-
náziumot is.

Azon kezdtem, hogy ha volt va-
laha kérdés, melyet nem szabad párt-
szempontból elbírálok: akkor a sáros-
pataki akadémiai tanárok által indí-
tott mozgalom az. Némelyek az hi-
szik, hogy e kérdésnél pártszempon-
tók szerint lehet az embereket cso-
portosítani. Óriási tévedés. En is ott
voltam az Orle bölcsejénél, most is
tagja vagyok az Egyesületnek, de ez
a tagság engem csak arra indít, hogy
lelkész-testvéreimmel válllvetve keres-
sük a magunk s az egyház anyagi és
erkölcsi boldogulását; nem arra, hogy
romboljunk, hanem arra, hogy épít-
sünk. En kitépám a szívemet, ha
valaha még csak gondolatban is hűt-
lenné válnék az én második édes
anyámhoz, aki engem felnevelt, aki
nélkül ott maradtam volna a porban,
aki engem megtanított megelégedni a
kevésssel, de a szegény sorsban is ke-
resni az eszményeket, az örök ideá-
lokat és a divatos áramlatok felett
álló örök jót. Azt hiszem mindnyájan
így gondolkozunk.

Két érdekes bűnügy.

— máj. 13.

Az alábbiakban két kiválóan ér-
dekes és a vármegye közönségét élén-
ken foglalkoztató bűnügy végleges
befejezéséről számolunk be:

1.

Dr. Widder Márk rehabilitása. Is-
meretes az a vád, amely a múlt év-
ben elhangzott dr. Widder Márk
nagyimihályi járásorvos ellen s amely
a kir. ügyészség és bíróság beleavat-
kozása által olyan kínos feltűnést kel-
tett. Lapunk közölte annak idején,
hogy a sátoraljauhelyi kir. törvény-
szék a főtárgyaláson felmentette a vád-
alól. Felelőszó folytán most került
az ügy a kir. ítélőtáblánál főtárgya-
lás elé, ahol dr. Widder Márk kihall-
gatása után a kir. főügyész a vádat
eljettette. A becsületében meghurcolt
orvos tehát fényes elégtételt kapott.

2.

A toronyai gyilkosság. Még élénk
emlékezetében van olvasóinknak az a
feltűnést keltő hír, hogy a múlt év
karácsony utáni napon Csonka Mihály
65-iki gyalogezredbeli katona oldal-
fegyverével úgy szurta keresztül a
kistoronyai községi bírót, Nádházy Ká-
roly feleségét, hogy az meghalt.

Az ügy most került a tábort kato-
nai hadbírószék főtárgyalása elé. A
vádított védője, dr. Székely Albert
helybeli ügyvéd miniszterileg kineve-
zett katonai védő volt.

A vádlott 2 évi börtönrre lett el-
ítélve azon hozzáadással, hogy ha hő-
siesen fogja viselni magát a háboru-
ban, ez a büntetése is el lesz engedve.
Enyhítő körülménynek vette a
hadbírószék a védő által előterjesztett
azon körülményt, hogy a tett elkö-
vetését megelőző veszekedést az el-
hunyt bíróné kezdeményezte és pro-
vokálta azzal, hogy a hadba vissza
utazni akaró vádlottól megtagadta
szekerét, holott a vádlott előzőleg már
megalkudott a fuvarra nézve is, a ka-
tona tehát kötelességét szegte volna
meg, ha kellő időben vissza nem
utazhatott volna a haretérre.

Az ítélet jogerős.

SZINHÁZ

** Rip van Vinkle. A méltán
klaszszikusnak elfogadott nagyhirű
operett reprise csak félházat vonzott
kedden, ami kizárólag csak a zene-
kar hiányának tulajdonítható, meg kell
azonban jegyezni, hogy akik a szin-
házban mégis megjelentek, azok még
így is tökéletes művészetben része-
sültek. A kitűnő előadás, a főszerep-
lők művészi éneke és játéka feledtette
a hiányt s az est meleg, kellemes
hangulatban folyt le. Albert Böske és
Falussy István állottak a siker köz-
pontjában s mellettük nagyon tetszett
Krémér alakítása. A kisebb szereplők
is helyükön voltak s kétségtelen,
hogy zenekar kísérete mellett ez a
pompás előadás nem is egy, de több
telt házat vonzana. Minthogy pedig
most már minden valóságosság szer-
rint pár nap alatt a kitűnő kassai
katonazenekar fogja méltóan kísé-
ni a társulat igazán előkelő nívójú elő-
adásait: így reméljük, hogy a szezon
alatt még telendünek a színpadon
a kitűnő Rip (Falussy) és Lisbeth
(Albert) örökszép melódiái.

** Mérföldkövek. Knoblauch új és
Faunhoz hasonló sikerű színjátékát,
a Mérföldköveket mutatta be szerdán

a társulat telt nézőtér legmelegebb
elismerése mellett. A kitűnő darabot
kitűnően játszották Fodor, Császár,
Zikó, Fenyő és Albert Böske, aki
ezt a legnagyobb és operett-
primadonnáknál igazán raritásszámba
menő komoly művészi készségről tett
tanúságot, amidőn az egyik főszerep-
pet a legismertebb drámai színész-
nek is diszére való sikerrel eljátszotta.

** Fehér felhő. Mirakulum Mol-
nár Ferencről. A darabot magát nem
nem kell bírálunk; azt jobban meg-
esimálták a fővárosi kritikusok. De
van olyan szempont, amelyből mi
innen a vidékről illetékesebben hozzá-
szólhatunk. Erre az egy szempontra
épített kritikánk pedig röviden annyi,
hogy ezt a darabot vidéki színpadon
előadni nem lehet. Sokkal intímabb,
sokkal egyszerűbb, semhogy lehetne.
Egy ilyen vidéki rivaldának nincs
ilyen akustikája, hogy kihozza az
ilyen darab finomságait. A publikum
legmagasabban ülő rétege már ott té-
vedt, hogy vigjátékban képzelte ma-
gát; ennek tulajdonítható, hogy pél-
dával a két asszony beszélgetése Zikó
Ilona minden igyekezete dacára tel-
jesen elveszett. De banálissá vált az
egész felhő jelenet; pedig Fodor, Kré-
mer, Falussy, Császár Kámiila ugyan-
csak megállták a helyüket a felhőn.
A darab, amely olvasva maga a poe-
sis, nem keltett visszhangot a lelkek-
ben és mikor a kihalt lövészárk ké-
peinek még egyszer való felidézése
után lehült a függöny, a publikum
jót nevetett és kiábrándulva ment
haza. (A.)

HIREK.

Mariska kisasszony háboruja.

Akik úgy képzették a hábo-
rut, hogy az semmi más, mint fegy-
verbe öltözött daliák véres, halálos
tusakodása, azokat sulyosan kiáb-
rándította a romantikus elképzelés-
ből a ránk szakadt világháboru ször-
nyű valósága. Most már, amikor ki-
jártuk ennek a nagy iskolának két
végtelenné látszó évfolyamát, mely
évszázadok tanúságát nyújtotta nek-
ünk: látjuk, hogy a háborút nem
lehet elvonatkoztatni a hadban álló
nemzetnek egyetlen tagjától, akár
katona, akár polgár, — akár alkal-
mas, akár kipróbált „untauglich”,
— akár férfi, akár nő legyen az. A
háboru benne él mindnyájunkban,
fűben, virágban, fában, — és az a
nemzet lesz győzedelmes a nagy
élet-halálharcban, amelynek minden
egyik tagja a legodaadóbban veszi
ki a részét a küzdelemből.

Katonák vagyunk mindnyájan;
azok is katonák, akik idehaza a leg-
békésebb polgári foglalkozást foly-
tatják és katonák a nők is, akikre
sokféle és fontos feladatot hárított
a fegyverfogható férfinepségnek a
lövészárkokban való mind teljesebb
elhelyezkedése. És katoná, hős ka-
tona Mariska kisasszony is; s mi
Mariska kisasszonyunk, aki átértette
és átértette a maga lelkes hazafisága
és nemes ösztöne révén ezeket, ami-
ket itt leirtunk és akinek eszeleke-
detén át éreztük meg mi is ezek-
nek az igazságát.

Meg kell művelni minden föld-
det! Ez az egyik legtöbbet hangoz-
tatott és valóban legfontosabb jel-
szava az itthonmaradtak háboru-
jának. S valahányszor azt látjuk,
hogy ezt a jelszót az itthonmara-
dottak megértik és megvalósítják,
mindannyiszor közelebb érezzük ma-
gunkat a végleges győzelemhez. —
Mindenké, aki fáradhatatlan mun-
kával és odaadással hozzájárul e
jelszó megvalósításához, közelebb
nozza az örömnapot. És Mariska
kisasszony ezt megértette.

Van nekünk egy kis kertünk a
szerkesztőségünk előtt. Kicsi terü-
let, de nagy gondallal foglalkoztunk
vele az áldott béke idején, — an-
nál szomorubb volt, hogy a háboru
óta, — ahogy lassan mind többen

mentek el a véres mezőkre a tech-
nikai személyzet tagjai közül, mind
gyomlálatabbá, mind terméktele-
nebbé vált a kis kert, mely azelőtt
sok hasznos terméket nyújtott a föld-
adományából. És ekkor jött Mariska
kisasszony, a ház köztisztelt urnó-
jének ugyanilyen közbecsülésben
álló nővére és anélkül, hogy vala-
ki megkérte volna, anélkül, hogy
valakivel a szándékát közölte volna,
szinte titokban, csendben, alkony-
tokon, amikor már senkisé látta,
neki fogott a parlaggá vált kert
megművelésének és ma a kis kert
szébb, mint valaha volt és dusab-
ban nyújtja gyümölcseit, mint a
béke idején...

Áldás fakadjon a Mariska kis-
asszonyoknak, ezeknek a hős kato-
náknak keze munkáján, — a ma-
gyar nép új jövődjének legbecse-
sebb zálogai ezek a lelkes honleá-
nyok, akik itthon vivják meg a vé-
nelküli háborút...

— Molnár Viktor kitüntetése.

Mint értesülünk, Ófelsége Molnár
Viktor belső titkos tanácsosnak,
kassai kormánybiztosi állásától
velő felmentése alkalmából a Fe-
rencz József-rend nagykeresztjé
adományozta. Az erre vonatkozó
legfelsőbb kéziratot a hivatalos
lap egyik legközelebbi száma
fogja közölni.

— Tablábriói kinevezés. A király

Isépy Andor sátoraljauhelyi kir. tör-
vényszéki bírót ítélőtáblai bírói cím-
mel és jellegel ruházta fel. A jól me-
érdemelt kitüntetés és előléptetés,
mely az ujhelyi törvényszéknek ezt
az igazán nagyképzettségű, kiváló bí-
ráját jutalmazta meg, az ujhelyi tár-
sadalom legszelesebb rétegeiben nagy
örömet és szimpátiát keltett.

— Waltherr Lászlóné meghalt.

Mint nagy részvétellel értesülünk, su-
lyos csapás érte vármegyénk és vá-
rosunk társadalmának egyik köztisz-
teletben álló családját. — Waltherr
Lászlóné szül. deteki és tengerfalvi
Meczner Margit e hó 12-én d. u. 2
órákor élete 43. évében hosszas szen-
vedés után elhunyt. A megboldogult-
ban Waltherr László, a Sátoraljau-
helyi Népbank igazgatója, társadal-
munk közbecsülésben álló tagja szer-
ető hitvesét, Meczner Gyula ny. fő-
ispán pedig leányát veszítette el. A
mélyen sujtott család nagy gyászában
köznyező részvétellel osztozik a város
és megye egész társadalma, amelyet
mélyen megrendített ennek a kedves
és évei számára is, de kedélyében, szí-
vében is fiatal asszonynak időelőtti,
tragikus elmúlása. A társadalom s az
előkelő, kiterjedt család nagyszámu
tisztelői köre meleg részvétellel vette
ő körül már régebben tartó sulyos
betegeskedése alatt, arra azonban sen-
ki sem mert gondolni, hogy ily közel
legyen a szomorú vég. A megboldo-
gult urhölgy a jótékonyasági mozgal-
mából és a közéleti szereplésből is
kivette a részét s a példás család-
anyák, kitűnő háziasszonyok mintá-
képe volt. Temetése holnap, vasárnap
délután 2 órákor fog végbemenni a
családi házból.

— Főtörzsorvosi kinevezés. Dr.

Friedlber Manó, városunk szülöttjét,
néhai bold. Friedlber Abrahámaak, —
aki egyik legelőkelőbb és legművel-
tebb tagja és hosszú éveken át isko-
laszéki elnöke volt a helybeli izr.
anyahitközségnek, — a fiát ezredesi
ranggal I. oszt. főtörzsorvossá neve-
zte ki Ó Felsége a király. Az arány-
lag még egész fiatal főtörzsorvost, ak
állandóan a háboru kezdete óta az
orosz haretéren működik s akinek
mellét számos érdemjel ékesíti, so kan

üdvözölték nagyszámu barátai és ki- terjedt rokonsága. Béke időben a köz- szeretben és köziszteletben álló fő- orvos szülővárosa közelében Ungváron állomásozott.

— Meghívó. Van szerencsém a Zemplénmegyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmányának t. tisztelettel f. hó 19-én, pénteken d. e. 10 óra- kor a vármegyeháza nagytermében tartandó választmányi ülésre meghívni és szíves megjelenésre felkérni. Mec- zner Gyula, e. alelnök.

— Leégett a rendőrség és a szám- vevőség. Tegnapelőtt, csütörtökön dél- után szenzációs tüzeset történt, amely városzerle vagy riadalmat okozott. Eddig ismeretlen okból kigyulladt az ugynevezett kisvárosi háza teteje, amely épület egyébként csak a rendőrség épületeként szerepel a köztudatban, de amely az adóügyszályt és a vá- rosi pénztárt is magában foglalja. Az erős északi szélben a tetőzetten ro- hamosan futott végig a tűz, úgy, hogy mire a tűzoltók megérkeztek, már lángban állott a tető, sőt a tűz átha- pódzott a számvevőség épületére. Arra gondolni sem lehetett, hogy ennek a két háznak tetőzetét megmentés, csak a tűzvéz lokalizálásáról lehetett szó. Ez a legnagyobb nehézségek mellett sikerült is Friss Heimann bravuros vezetése mellett működő tűzoltóságunk. Közben a Károlyi-, sőt az Árpád-utca is több ház, ném lyik majdnem félkilométernyi távolságra a tűz színhelyétől lángot fogott a szél- ben messze szálló szikráktól. A tűz- oltók egy része kétségbeesett erőlkö- déssel hol ide, hol oda szaladt, de szerencsére mind az öt helyen sike- rült a tűznek azonnal eljött venni, úgy hogy a többi házak nem égtek le. Csúpan az eredetileg kigyulladt kis városkája és a rendőrség tetőzete pusztult el és elhamvadtak a padlá- son felhalmozott régi irattárak. A kár elég tetemes, melynek nagy része azonban biztosítás révén megtérül.

A csütörtöki tűz mementó kell hogy legyen a város vezetősége részére, hogy a tűzoltóságot a legsür- gősebben egészítse ki s a parancsnok előterjesztéseit a legsürgősebben ho- norálja. Mint értesülünk ez irányban történni is fognak intézkedések s már legközelebb orosz foglyokat kap a parancsnok kiképzés végett.

— Kárpáti nap Sárospatakon. Sárospatakról írják nekünk: A nagy nemzeti munkából, melynek célja az ellenség által elpusztult falvak felépí- tése, a sárospataki r. kath. leányiskola is ki öhajította venni részét, azért f. hó 7-én nagyon szép iskolai ünnepélyt rendezett. A műsor a következő volt: Megnyitól a Szózatot énekeltek a növendékek szép öszhangzatban, amit Mészáros Erzsike okl. tanítóúri kísért fűzharmoniumon. Ezután a „Bűvös tükör” c. szindaratót adták elő kellető szabotossággal. Ezt a „Levél az édes apától” c. alkalmi jelenet követte, na- gyon meghatóan reprodukálták. Ezt követte „Az ünnepély” című allegória 2 részben, valóban díszeset érdemel- nek a kis lányok a szép szabatos elő- adásokért. Szünet közben volt néhány ének s két szavaltat, „Szeresd a ha- zát” és „Krisztus a esatateren” című költemény. Befejezésül énekeltek a Hymnuszt. A díszes közönség meze- lőgedve távozott. A bevétel a 200 koronát meghaladta.

— A pataki főiskola áthelyezése ellen. Az abauji ref. egyházmegye Revész Kálmán esperes és Naményi Gyula gondnok elnöklésével e napok- ban a vármegyeháza nagytermében közgyűlést tartott. A gyűlésnek napi- rendjén sok adminisztrációs kérdés szerepelt, amelyeket élénk eszmecsere után az előadói javaslatok értelmében intéztek el. Legérdekesebb volt a sáro- pataki főiskola áthelyezésének kér- dese, amelyvel már nagyon sokat foglalkoztak illetékes tényezők. — A nagyfontosságú ügyben Kovács István ongai lelkész, egyházmegyei főjegyző nyújtott be indítványt, melyben az áthelyezés ellen szólítja fel az egy-

házmegyét. Az indítvány mellett szó- lalt fel dr. Puky Endre a'ispán, világi tanácsbíró, kinek alapos érvekkel tá- mogatott beszéde nagy hatást gyako- rolt a gyűlésre. Utána Doboz István abaujszántói főszolgabíró mondott fi- gyelemreméltó beszédet, mire a köz- gyűlés egyhangulag az áthelyezés el- len döntött. Az abauji reformátusok- nak eme határozata minden tekintet- ben dícséretre és követésre méltó.

— Abauji gazdák terve. A zem- pléni gazdákat és a Zemplénmegyei Gazdasági Egyesületet bizonyára ér- dekelni fogja a kassai lapok híradása az abauji gazdák tervéről. A tudósi- tás szerint az Abauj-Tornavármegyei Gazdasági Egyesület már évek óta foglalkozik azzal a gondolattal, hogy egy olyan mezőgazdasági intézményt létesít Kassa székhellyel, amely első sorban az értékesítés és beszerzésről legyen a gazdaközönség segítségére s ezen felül mezőgazdasági iparváltala- latok létesítésével egész Felsőmagyar- ország mezőgazdasági fejlődésére jó- tékony hatást tegyen. Ezen szövete- zet megalakulása tárgyában a Gazda- sági Egyesület dr. Puky Endre a'ispán elnöklésével, az abauji gazdatár- sadalom élénk részvétele mellett, rend- kívül közgyűlést tartott, amelyen Unger Arthur egyesületi titkár is- mertette a kiküldött szűkebb körű bizottság javaslatát. A közgyűlés a javaslatok elfogadásával elhatározta, hogy mielőbb megalakítja egész Felső- magyarországi gazdaközönségének be- vonásával a szövetezetet s hogy a kisemberek részére is lehetővé váljék a belépés, 50 koronás üzletrészeket boesát ki, egyben lefekteti azon elvet, hogy a részvevőkre legfeljebb 6 szá- zalekos osztaléket fizethet, a többi nyereség főleg tartalékolásra fordí- tandó, bizonyos része pedig a Gazda- sági Egyesület alapszabályszerűleg megállapított céljainak megvalósítá- sára fordítható.

— Egy kassai szállodában meg- lopott zempléni gazdalkodó. Földesi Ámin bánóci gazdalkodó bejelent- tette a kassai rendőrségnek, hogy e hó 8-án az Európa-szállodában eltűnt fe- ketebőrből készült, ezüst karasztűvel díszített levéltárcája, melyben körül- belül 3000 koronányi készpénz, 22 darab sárospataki takarékpénztári rész- vényszelvény, több ezer koronáról szóló váltó és személyazonossági iza- volvány volt. A rendőrség megállapí- tása szerint Földesi a tárcát valahova letette, otthagyta és úgy tulajdoni ot- ták el. A rendőrség széleskörű nyomozást rendelt el a tettes kipuha- toltása érdekében, a nyomozás azon- ban eddig még nem vezetett ered- ményre. Egyben intézkedés történt az ismeretlen tettes országos körözése iránt. Felhívja a rendőrség az ösz- szes rendőrhatalmokat, hogy az eset felől a lapok u ján értesítsék a köz- zönséget és az u n figyelmeztessék a pénzintézeteket az ellopott szelvé- nyekről s mielőbb valaki azokkal je- lentkezék, arról a hatóságoknak jelen- tést tegyenek.

— Egy zempléni község lelkes hadikölcsönjegyzése. Póldaadó álló- zatkészséggel sietett Tiszakarád derék népe a IV. hadikölcsönben való jegy- zésekre. Mint nekünk jelentik, a köz- ség birtokosai az ottani Hitelszövet- kezet útján a következő jegyzéseket esköztötte:

Fürjész Tamás 6000, özv. Kis Batta Istvánné 2000, özv. Balogh Miklósné 1500, Bojár Péter 200, Bankó Dánielné 1000, Karázi Dániel és neje 2000, ifj. Karázi Dániel és neje 1500, Tiszakarád község 1500, Tiszakarád község mint erkölcsi ta- rult 1000, Nagyházi Mihály 1000, ref. egyház 1950, Molnár István 1000, özv. Farkas Istvánné 500, Tompa Dánielné 1000, Tompa Bálintné 700, Csizmadia János 100, Batta J. Dániel 1000, ifj. Batta J. Dánielné 500, Batta Dezső 100, ifj. Daku Istvánné 600, Keréki Istvánné 2000, Tompa P. Mihály 5000, Szépkuthy Ede 1200, Szameth Ignác 500, Batta István Dániel 500, özv. H.

Batta Gáborné 1000, Batta J. István 1000, Kazup Jánosné 300, Batta Pál és neje 1300, Batta Pál 800, Batta János Balint 3000, Ballai Dániel 600, János Balint 3000, Nagyházi István Karázi Jánosné 300, Nagyházi István 3000, Batta M. Béni 600, Tompa Ká- roly 200, Varga János 600, ifj. Büdi János 3000, Tompa István 500, Nagy- János 3000, Tompa István 500, Nagy- Mihály 1000, Szabó János és neje 2000, özv. Zolyomi Károlyné 2000, özv. Kis Batta Pálné 300, Szabados Andrásné 3200, Nagyházi Jánosné 200, Ablonczy Sándor 750, összesen 60,000 korona.

— Kérelem a gazdákhöz. A „Raf- fi” néven ismert bevételi cikkben oly- hány van, hogy annak pótlásáról más uton-módon kell gondoskodnunk. Mint szölkötözésre alkalmas helyeken ajánljuk a nedves, mecsaras helyeken található ugynevezett kötőssát, mely a filloxera előtti időkben általánosan használatban volt, továbbá a szalmát, sodronyt és a papiruszanyagot, mely utóbbival most végeznek beázatási próbákat elég jó eredménnyel. Besze- rezhető a Mezőgazdák Szövetezeténél és a Kereskedelmi Muzeuumnál Buda- pesten; de ebből sem lesz elegendő, úgy, hogy a szölkősgazdák rá lesznek utalva a kötőssát használatára. Ezen indokból a Zemplénvármegyei Gazda- sági Egyesület felkéri a gazdákat, hogy ha területükön ezen növény na- gyobb mennyiségben található fel, azt eziéden gondosan kaszáltassák és szö- lkötözésre tartván fel, ebbeli készle- tükét a körülbelüli mennyiség megje- lölésével a szölkőbirtokossággal leendő közlés végéig a Gazdasági Egyesület- hez jelentésk be.

— Követésre méltó példa. Özv. Smoczer Péterné a negyedik hadiköl- csonra a helybeli Takarékpénztárnál újból 20,000 koronát jegyzett s ezzel az eddigi hadikölcsönben való részvé- tele 30,000 koronára emelkedett.

— Jótékonyceü magyar állami sorsjáték. Ó cs. és királyi Felsőégének legfelső elhatározása alapján a buda- pesti m. kir. lottojegvedéki igazgatóság minden másfél évben jótékonyceü ál- lami sorsjátékot rendez, melynek tiszta jövedelmét közhasznú és jótékony cé- lokra fordítják. A budapesti m. kir. lottojegvedéki igazgatóság jelenleg a XXXII ik állami sorsjátékot rendezi 475,000 K készpénz nyeresménnyel. A főnyeremény 200,000 K és még 1484 nyeremény van 30,000, 20,000, 10,000, 5000, 1000, 500 stb. nyeresmé- nyekkel. Az összes nyereseményeket készpénzben fizetik ki. A sorsjegy roppant olcsósága és a sok kedvező nyelési esély folytán a köz javára mű- ködő emberbaráti intézmények érde- kében felhívjuk t. olvasóinkat a je- lenleg rendezés alatt álló XXXII ik jótékonyceü állami sorsjáték támogatá- sára. A buzást visszavonhatatlanul f. évi június hó 15-én a lottojegvedéki igazgatóság (Budapest, IX., Vámpa- lota tartja meg. Egy sorsjegy ára 4 korona.

— Vadszölő venyige vásárlása. A cs. és kir. hadügyminiszterium köz- hírré tette, hogy teljesen száraz, az 1915. évből való vadszölő venyigét vá- sárolni lugasokra s hasonló célokra al- kalmast, a szállítási állomáson véve át, métermázsájával 6 koronáért. Az ajánlatokat haladéktalanul a követke- ző címre kell beküldeni: K. u. k. Kriegsministerium, 13. Abteilung, T. u. L. G. Wien, III. Vordere Zollamts- strasse 3.

— Gondoskodjunk aratásunk biz- tosításáról! Értésülésünk szerint azon magyarországi cégek, melyek mező- gazdasági gépek előállításával, illetve eladásával foglalkoznak, tekintélyes számu eladásra szánt fűkaszálló, ma- rokrakó és kévektő aratógépet sze- reztek be. A háborus állapot folytán nagy mértékben megfogyott kézi erőre való tekintettel a f. évi aratás biztosítása szempontjából fokozott mér- tékben lévén szükség aratógépekre, valószínű, hogy a raktáron levő és esetleg még külföldről is bevezetható aratógépek rövid időn belül el fognak

adatni. A Zemplénvármegyei Gazda- sági Egyesület ezennel felhívja a gaz- daközönség figyelmét arra, hogy min- denki, akinek aratógépre szüksége van, igyekezzék ebbeli szükségletét ideje- korán fedezni, nehogy esetleges késé- delmeskedés folytán folyó évi termé- sának biztosítását veszélyeztesse.

— Petyhüdt bőr üde lesz, ráncok kisimulnak, arcobőrünk ifju lesz, ha a Fő des-főle Margit-szappannal meg- mossuk és Margit-crémme bekentjük.

— Benkő sorsjegye Bankó! Ezt ne felejtse el senki! Köztudomású, hogy t. üzletfeleinknek sok millió koronát fizetünk ki eddig és való- színű, hogy az új 36 ik osztály sors- játékban is kedvezni fog a szerencse. A május 24-én kezdődő sorsjátékra a sorsjegykészlet kevés, miért is kérjük a n. é. közönséget, hogy a szerencse számokra szóló megrendeléseket pos- tafordultával sziveskedjenek beküldeni Benkő Bank Részvénytársaságnak, Budapest, Andrassy-ut 60.

NYILT TÉR. *)

Hálás köszönetünket feje- zük ki mindazoknak, akik felejt- hetetlen jó testvérünknek, Szent- Györgyi Béla honvéd százados- nak megrendítő elhalálózása al- kalmából együttérző részvétüket kifejezték és Őt utolsó útjára el- kísérték.

Özv. Nagy Beláné, Szent Györgyi Julia, testvérei nevében.

*) Az e rovat alatt közöltékkört a beki- rítók vállal felelősséget. Szerk.

Főszerkesztő és lapnatajdonos: Ehlert Gyula. Felelős szerkesztő: Teleky Sándor.

HIRDETÉSEK.

A VILÁGHIRŰ FÖLDES-féle MARGIT Crème és Szappan. használatával arca tiszta, üde és bájos lesz. A Margit-Crème a főrangú hölgyek kedvence szépitő szere, az egész világon el van terjedve. Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető. Mivel a Margit-Crémét utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget. A Margit-Crème ártalmatlan, zsírtalan, vegy- tiszta készítmény, mely a külföldön általános feltűnést kelteti. Ára 1 kor. 20 fill. Margit-szappan K. 120, Margit-pouder 1 kor. 20 fill. — Gyártja: FÖLDES KELEMEN gyógyszerháza Aradon. Kapható: minden gyógyszerháza, drogériában és illatszertá- rákban.

Alkoholmentes italok minden ízben és aromában. Egyedüli árusítója: a Pannonia kávéházban.

Május Ezen fordított értéke FŐ 1 fony 1 1 1 5 nye 5 10 Huz Sorsjeg ségtől mennyi több de Kötög ezek az a háziar takarit ruháit, h gépeken ben okta Bre Sato SÁTO RO Össze gyob készi Rot

XXXII-ik magyar királyi
jótekonycélú államsorsjáték.

Ezen pénzsorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonycélokra fog fordítottatni. Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475,000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 200,000 korona készpénzben,

		továbbá:	
1 főnyeremény	30,000 K.	20 nyeremény á 200 K.	4,000 K.
1 "	20,000 "	40 "	150 "
1 "	10,000 "	100 "	100 "
1 "	5,000 "	200 "	50 "
5 nyeremény á 1,000 K.	5,000 "	2500 "	20 "
5 "	500 "	12000 "	10 "
10 "	250 "	14885 nyeremény összesen	475,000 K.

Huzás visszavonhatatlanul 1916. június hó 15-én.
Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a m. kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapest (Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta, adó- és adóhivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdeben és váltó-üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld a Magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Kötőgépek,

Varrógépek,

Mosógépek,

ezek azok a gépek, amelyekkel a háziasszony óriási összegeket takarít meg, ha önmaga készíti ruháit, harisnyáit stb., vételnél a gépeken való varrásban és kötésben oktatást ad:

Bretz Gusztáv

Sátoraljaujhely, Főter.

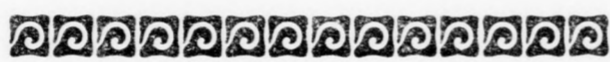
Kiadó lakás.

A Kazinczy-utcai 44. sz. házban egy négy szobából és melléképületekből álló lakás 1916. évi május 1-től bérbe adandó.

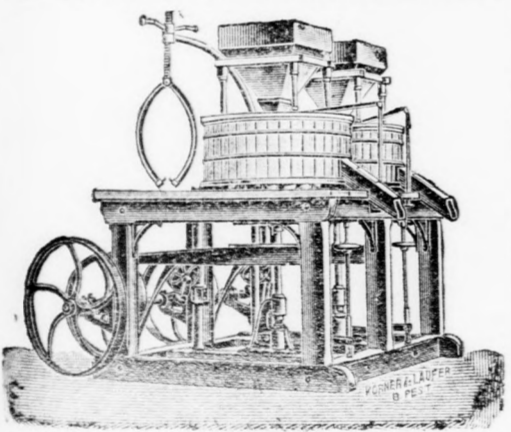
Bővebb felvilágosítással szolgál

Dr. Kellner Soma

ügyvéd.

SÁTORALJAUJHELYI MALOMÉPÍTÉSZET ÉS GÉPGYÁR
ROTH BÉLA SÁTORALJAUJHELY.

Mindenféle mezőgazd. s egyéb gépjavitási munkákat vállal szakszerűen, pontosan és gyorsan elvégezni.

Összes malmi gépek, benzínmotorok, gőzgépek, eséplőgépek üzemképes állapotban raktáron.

Összes közlőművek és mindenféle géprészek a legnagyobb választékban. — Új öntvények rendelés szerinti elkészítése. — Hengerrovátkolások gondosan és gyorsan végezhetők.

fűszteres műhely. — Rézöntöde. — Autogénhegesztés.

Sürgőnyozlm:

Roth Béla, Sátoraljaujhely.

Telefon: 57. szám.

Kereskedők figyelmébe!

Jegyzék papir

fehér nyomópapirból lekerült stráf-papírok 10—15 cm. nagyságban, 1000 darab 50 fillérért kapható

a „Zemplén“ könyvnyomdájában.

SZEPLŐ ÉS MÁJFOLT

elmulasztására legalkalmasabb és közkedvelt arckenőcsök: a

„**Jelma Crém**“

Lilium-arckenőcs

Sichulsky-arckenőcs

1-1 tégely ára 1 K. 20 f., kis tégely 80 f., hozzá való szappan 70 f.

Kapható:

a „**Szt.-Antal**“ gyógyszerertárban

Sátoraljaujhely, Széchényi-tér.

FOGTECHNIKAI TEREM

FOGSOROKAT
és egyes
FOGAKAT

Arany platina koronát, Hidmunkát rágásra kifogástalauul használható, művészies és izléses kivitelben készítenek, valamint foghuzás, fogtömés legjutányosabban.

LEPROVITS IGNÁTZ

KASSA, FOUTCA 65. I. EM.

vizsg. fogtechnikus, jó és szép munkáért az Orsz. Milleneumi kiállításon kitüntetve

A rézgálicz megfizethetetlen drágasága miatt használjunk szőlőink permetezésére

PEROCID-OT

Ez az egyetlen anyag, mely a m. kir. ampelologiai intézet megállapítása szerint alkalmas.

Garantált minőségű PEROCID-ot szállít

NAGY IGNÁ CZ

szőlő- és pinczegazdasági eszközök raktára

Budapest VII., Károly-körut 9.

CZIMBALOM-RAKTÁR.

SGHUNDA-féle szab. hirneves

— **CZIMBALMOK** —

állandó bizományi raktára

Sátoraljaujhely, Erzsébet királyné-utca 18. sz. alatt.

— Igen kedvező részletfizetési módozatok. —

910/1916. szám. Zemplén vármegye közigazgatási bizottságától.

Tárgy: A sátoraljaujhelyi Ronyva-medér áthelyezés céljaira Sátoraljaujhely r. t. város és Borsi község határában igénybe veendő földterületre nézve a kisajátítási eljárás engedélyezése.

Hirdetmény.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter ur 1914. évi 105921/V.—A./1., illetőleg az 1916. évi 32001/V.—A. szám alatt a fenti tárgyban kelt intézkedésével a kisajátítási jogot Sátoraljaujhely r. t. város részére az 1881. évi XLI. t.-czikk 5. §-a értelmében megadta, ehez képest a kisajátítási eljárás megtartását az 1881. évi XLI. t.-cz. 33—40. §§-ai értelmében elrendelem, a kisajátítási terv és összeírás 2—2 példányát folyó évi május hó 15. napjától folyó évi május hó 29. napjáig 15 napi közszemlére Sátoraljaujhely r. t. város házában kitétetni rendelem s e végett a kisajátítási terv és összeírás 2—2 példányát Sátoraljaujhely r. t. város polgármesterének kiadom.

A kisajátítási eljárás határidejéül az 1916. évi május hó 30-ik (harmincz) napjának délelőtti 9 óráját Sátoraljaujhely r. t. város házához és onnan a helyszínére kitűzöm.

A kisajátítási eljárás foganatosítása céljából Thuránszky László vármegyei főjegyző közg. biz. tag elnöklete alatt Dr. Szirmay István közg. biz. tag, Nemthy József közg. biz. tag és Lehoczky Ödön várm. irodatiszt bizottsági jegyzőből álló bizottságot kiküldöm.

Sátoraljaujhely r. t. város polgármesterét felhívom, hogy a kisajátítási terv és összeírásnak közszemlére történt kitételét és ennek kihirdetését igazoló községi bizonylatot, nemkülönben az érdekelteknek kézbesített hirdetmények vétiveit az eljárás alkalmával az eljárás vezetésével megbízott bizottsági elnöknek mutassa be. Az érdekelteket figyelmeztetem, hogy a kisajátítási terv és összeírás elleni esetleges észrevételeiket az eljárási határnapig írásban, vagy az eljárás során szóbelileg adhatják elő és hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekeltek közül senki sem jelenne meg.

Jelen hirdetményt a törvény 34. §-a értelmében a „Budapesti Közlöny”-ben egy ízben és a „Zemplén” című hirlapban három ízben közzététetni rendelem.

Miről Thuránszky László vármegyei főjegyző bizottsági elnököt, Dr. Szirmay István és Nemthy József közg. biz. tagokat, a kisajátítási terv és összeírás 2—2 példányának kiadásával Sátoraljaujhely r. t. város polgármesterét, ennek után Borsi község előljáróságát és a kisajátítási összeírásokban felsorolt összes érdekelteket és végül a többi iratok kiadásával Lehoczky Ödön bizottsági jegyzőt értesitem.

Sátoraljaujhely, 1916. évi május hó 4-én.

Szinyei Merse István

főispán,
mint a közg. biz. elnöke.

Hirdetmény.

A sárospataki főiskola tulajdonát képező következő ingatlan birtokai:

I.

Zemplén vármegye Sárospatak község határában levő „Bálványos” nevű ingatlan 358 kat. hold. Kikiáltási ára: 7760 korona. Bánatpénz 776 korona.

II.

Zemplén vármegye Bodrogkislalud község határában levő „Faragó szállás” nevű ingatlan 165 kat. hold. Kikiáltási ára: 3400 korona. Bánatpénz: 340 korona.

III.

Szabolcs vármegye Balkány község határában levő „Perked Mosolygó” nevű ingatlan 183 kat. hold. Kikiáltási ára: 5400 korona. Bánatpénz: 540 korona, — az 1916. évi június hó 13-ik napjának d. u 4 órájkor Sárospatakon, a sárospataki ref. főiskola Gazdasági Választmányának hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen 1916. évi október hó 1-től kezdődőleg hat esztendőre haszonbérbe fognak adni.

Az árverési feltételek a főiskola Gazdasági Választmányának hivatalos helyiségében megtekinthetők. Sárospatak, 1916. május hó 6-án.

A sárospataki ref. főiskola Gazdasági Választmánya s ennek nevében:

Kovácsy Sándor,
h. elnök.

A bodrogközi Tiszaszabályozó társulat elnökétől.

431/1916. szám.

MEGHIVÓ.

A bodrogközi Tiszaszabályozó Társulat

t. tagjait folyó évi május hónap 23-án délután 2^{1/2} órára Sátoraljaujhelybe, a vármegyei székház üléstermébe

rendkívüli közgyűlésre

hívom össze.

A közgyűlés egyetlen tárgya:

Ricsé, Semjén és Kisrosvágy község lakosainak a gerecei és ricséi tiltók felnyitása iránti kérelme.

Perbenyik, 1916. évi május hó 12-én.

Hazafias üdvözlettel:

Gróf Mailáth József,
társulati elnök.

A most lefolyt 35. m. kir.

osztálysorsjáték **huzásánál**

a **600,000** K.-ás jutalmat

a 2000 „ főnyereménynyel

összesen **602,000** koronát

a 36,300 számú nálunk vásárolt sorsjegyet nyerte, mely főnyereményt vevőinknek kifizettük.

Előzőleg is szerencsével kísért főelárusítóhelyünk a már f. évi május 24-én és 25-én kezdődő 36. sorsjáték első osztályu huzásához ajánl

szerencsesorsjegyeket:

Egy egész	I. osztályu sorsjegy ára	K. 12—
„ fél	I. „ „	K. 6—
„ negyed	I. „ „	K. 3—
„ nyolcad	I. „ „	K. 150

Az eredeti sorsjegyeket utánvétellel, vagy a megfelelő összeg előzetes beküldése után küldjük meg a rendelőknek és kérjük, hogy sorsjegyeket postafordulattal sziveskedjék nálunk megrendelni.

FEHÉR LAJOS és TÁRSA bankháza

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítóhelye.

Budapest VI., Podmaniczky-utca 39/a. szám.

175

B

147

**ORSZÁGOS
SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR**

✧
**BIBLIOTHÈQUE
NATIONALE SZÉCHÉNYI**

✧
**НАЦИОНАЛЬНАЯ
БИБЛИОТЕКА ИМ. СЕЧЕНИ**

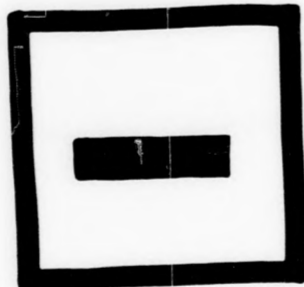
Az eredeti nehezen olvasható, a nyomás elmosódott, a hátoldal nyomása átüt, az oldal restaurálva.

Az eredeti hiányos. /Részletes felsorolás a tekercs elején-végén található./

Az eredeti sérülése miatt a szöveg hiányos.

A hiányzó részek más könyvtár állományából vannak pótolva. /Részletes felsorolás a tekercs elején-végén./

Az eredetin tinta vagy ceruza aláhúzások, bejegyzések, tintafoltok találhatóak.

A tekercsben található hibás részek, esetleges hiányok pótlása.

Az eredeti színes

A befényképezett jelek a kötet felső részén, illetve a nyitás szerinti jobb- vagy baloldalon találhatóak.

AZ ESETLEGES PÓTLÁSOK A MŰ, A TEKERCES, ILLETVE AZ ÉVFOLYAM
VÉGÉN TALÁLHATÓAK.

Készült:

1971

március

FÉNYKÉPEZTE

VARGA